

# Ustvarjalne delavnice na OŠ Trnovo ter dogodek »dam-daš, se fino imaš«



Petra Kos, učiteljica nemščine, OŠ Trnovo

*Na Osnovni šoli Trnovo dajemo velik poudarek ustvarjalnosti, ki je tudi ena izmed petih vrednot naše šole. Z učenci veliko ustvarjamo, saj jim želimo približati čut za estetiko, svet okoli nas, občutek zase in za sočloveka, za skupnost in nenazadnje za okolje. Vse to in še druge vrednote ter cilje smo združili v ustvarjalnih delavnicah na temo podjetništva, ki jih zadnja leta organiziramo za učence osmega in devetega razreda.*

## Uvod

Na naši šoli nam je zelo pomembno, da je šola lepo urejena, da učence vzpodbujamo k ustvarjalnosti in estetiki in da se šola ob različnih priložnostih odene v različne odtenke in tematike.

Tako vsako leto poskrbimo za aktualne razstave na prvi šolski dan, za novoletno druženje, za dan odprtih vrat, za vse kulturne dneve, aktualna tekmovanja in prireditve, konec šole in podobno. Vsa šola takrat zasije v isti tematiki, pod vodstvom učiteljice likovne umetnosti izdelamo celostno podobo, izberemo barvne odtenke in uredimo vse kotičke šole ter morebitno sceno na odru v primeru nastopa.

Ker sem vsako leto del tega ustvarjalnega tima, sem bila počaščena, da sem bila povabljen tudi v skupino za podjetniške delavnice, ki jih za učence organizira učitelj tehnike in tehnologije.

## Podjetništvo

Učitelj tehnike in tehnologije je leta 2019 začel z zdaj že tradicionalno organizacijo ustvarjalnih delavnic na temo podjetništva za učence osmega in devetega razreda naše šole.

Pod organizacijo učitelja tehnike sva se timu vedno priključila še učitelj računalništva in jaz kot odgovorna za ustvarjalni, estetski ter prodajni del. Ustvarjalne delavnice so zastavljene tako, da se prijavljeni učenci udeležijo dvodnevne tabora v Fiesi, kjer se poizkusijo v podjetništvu.

Pred epidemijo koronavirusa smo žal izvedli le en tabor, leta 2019, nato pa s podjetništvom nadaljevali v obliki tabora leta 2022 in 2023, ko smo podjetniške delavnice ter popoldanski dogodek »Dam-Daš, se fino imaš« organizirali kar v šoli.

Tabor





Marca 2019 se je skupina dvajsetih učencev in treh učiteljev odpravila na podjetniški tabor v Fiesu, kjer smo skupaj preživeli petek in soboto.

Tabor je bil zastavljen tako, da učenci ustanovijo svoje podjetje, kar pomeni, da določijo ime podjetja, postavijo spletno stran, predvidevajo stroške podjetja, se lotijo priprave izdelkov za prodajo (tiskali smo 3D nakit), raziščejo trg, izdelajo dovolj izdelkov, jih lično zapakirajo, pripravijo prodajno mesto, znajo nagovoriti stranke, znajo ravnati z zasluženim denarjem, skratka prava odrasla dejanja.

V petek dopoldan smo si v Kopru najprej ogledali majhno, vendar zelo uspešno podjetje, ki se zelo hitro širi v svet. Začeli so z le nekaj zaposlenimi v lastni garaži, zdaj pa kot uspešen start-up žanjejo uspehe po vsem svetu. Našim učencem so predstavili svoje začetke, jim pokazali današnje prostore in svoje delo ter nas prijazno pogostili.

Nadaljevali smo z obiskom Kopra, kjer so učenci raziskali trg ter preverili, kakšen nakit in po kakšnih cenah se najbolje prodaja.

Opremljeni z novimi izkušnjami in znanjem smo v CŠOD Breženka v Fiesu lahko začeli z delom. Ustanovili smo svoje podjetje za izdelavo nakita in ga tudi poimenovali. Skupina učencev je najprej skicirala na desetine različnih kosov nakita, ekipa računalničarjev je skice pretvorila v 3D modele in jih s pomočjo 3D tiskalnika natisnila. Nato smo nadaljevali s sestavljanjem nakita, pripravili lično embalažo, prodajne kotičke ter se počasi lotili prodaje na plaži v Fiesu. Prodajni ekipi sta se pridružili še dve učenki, ki sta prodajo pospremili z igranjem na ukulele in flavto. Hkrati s to ekipo je druga ekipa fotografirala izdelke, izdelala logotip podjetja ter postavila spletno stran podjetja, kjer ni manjkala niti promocijski video. Da naše podjetje ne bi za-



bredlo v dolgove, je poskrbela ekipa ekonomistov, ki so izvedli tržno analizo ter iz fiksnih in variabilnih stroškov izračunali minimalno ceno naših izdelkov.

Delo smo zaključili v soboto dopoldne v Piranu, kjer smo prodali vse izdelke ter zaslužili ravno dovolj, da smo si vsi privoščili kepico sladoleda.

Leta 2022 smo ponovno izpeljali podjetniški tabor v Fiesu, na enak način kot leta 2019. Tabora se je udeležilo podobno število učencev in učiteljev, program je bil zelo podoben programu iz leta 2019. Seveda so pa bili učenci drugi, situacija druga, tako da so nastali popolnoma drugačni izdelki, nastala je drugačna spletna stran, vzdušje je bilo drugačno, podjetje je dihalo v drugačnem ritmu, vendar enako prijetno kot vedno. Naše podjetje je šlo v korak s časom in odprlo tudi svoj Instagram profil, ki je samo pospeševal tudi našo online prodajo. In to tako zelo, da smo s prodajo nadaljevali še po vrnitvi v šolo.

V program smo dodali še obisk uspešnega podjetnika, katerega rast podjetja se strmo stopnjuje. Predstavil nam je svoje delo in dokazal, da so pogum, znanje, vztrajnost in kanček sreče pri podjetju ravno tako pomembni kot dobra ideja.

Z obeh taborov smo se vrnili polni znanja, izkušenj, prijetnih trenutkov ter zavedanja, da gresta znanje in učenje zlahka skupaj z zabavo, če sta prisotni delavnost in ustvarjalnost.

### Delavnice

V letu 2023 je organizator in avtor ideje o podjetništvu, učitelj tehnike in tehnologije, dogodek dvignil na višjo raven ter k dvodnevni deli s prijavljenimi učenci dodal dogodek s starši, Šolskim skladom ter vsemi učenci in zaposlenimi OŠ Trnovo v popoldanskem času pred šolo.





Tokratne dejavnosti smo izpeljali kar na šoli, prav tako v petek in soboto, zato jih imenujemo delavnice in ne tabor. Prav tako se je spremenil koncept našega podjetja, kajti tokrat nismo več izdelovali in prodajali nakita, temveč smo se posvetili novi, zelo aktualni temi.

Bili smo mnenja, da sta trg in naše življenje prepolna vseh mogočih izdelkov, da se premalo posvečamo okolju in druženju med generacijami. Avtor ideje, ki je prav tako član Šolskega sklada, se je tokrat povezal s starši člani Šolskega sklada. Združili so se v ideji, da bi učenci ustvarjali iz starih odpadnih materialov, da bi ustvarjali kaj, kar bi pripomoglo k boljši družbi, da bi sodelovali tudi s starši in nenazadnje tokrat ne bi zaslužili le za kepico sladoleda, temveč so bile delavnice namenjene organizaciji dogodka, kjer se je zbiralo prispevke za Šolski sklad, torej za šolo.

Ampak o dogodku malo pozneje. Najprej smo se prijavili učenci in trije učitelji na šoli družili v petek do večera ter v soboto do popoldneva, dokler nismo zaključili z vsemi obveznostmi. Prednost delavnic na šoli je bila tudi ta, da so nam na pomoč priskočili tudi nekateri drugi učitelji, ki so z veseljem prevzeli kakšno dejavnost z učenci.

Namen dvodnevne družbe je bil spodbujanje k razmisleku o bolj trajnostnem načinu življenja. Učenci so se najprej izražali, brali članke, si ogledovali posnetke ter poslušali predavanja, nato pa so sestavili načrt, kako bodo pripravili trajnostni dogodek za učence, starše in druge obiskovalce.

Delo so si razporedili in začeli. Nekateri so izdelovali plakate oziroma vabila, drugi EKO izdelke (nastalo je veliko izdelkov za prodajo iz odpadnega materiala: obeski, uhani, prstani ...), spet tretji so pomagali pri pripravi pijače (bezgov, metin, melisin sirup) in hrane (nabiranje zelišč, priprava skutnih namazov z nabra-



nimi zelišči, peka kruha), pa pri izdelavi spletne strani, Instagram profila ter pri oblikovanju besedil in programa za popoldanski dogodek.

Ker je za organizacijo takšnega dogodka zelo pomembna tudi reklama, smo veliko časa posvetili tudi vabilom. Izdelali smo lične plakate, ki smo jih opremili celo s QR kodo, ki je ljudi povezala z vabilom ter programom dogodka na spletu. Druga QR koda je naše mlade obiskovalce vodila do Instagram profila, kjer se je reklama za naš dogodek širila s svetlobno hitrostjo.

Na delavnicah je za nas pripravila kratko predavanje tudi gospa Nika Veger, mami ene izmed sodelujočih učenk, ki nam je kot pionirka organizacije trajnostnih dogodkov predstavila trajnostni način organizacije dogodka. Želeli smo namreč izpeljati dogodek, ki ne bi bil obremenitev za naše okolje, zato smo veliko poudarka dali tudi embalaži, posodi in ostalim pripomočkom, ki niso bili za enkratno uporabo, ampak smo posodo sproti pomivali, embalažo se je dalo ponovno uporabiti, za smeti pa smo poskrbeli skupaj.

Gospa Veger se nam je pridružila tudi pozneje na dogodku, kjer je pomagala pri pripravi dogodka ter obiskovalcem ponudila več svojih spretnosti.

Čeprav tokratne aktivnosti niso potekale izven šole na taboru, smo se učenci in učitelji prav tako povezali, saj smo skupaj preživeli veliko časa, si skupaj pripravljali malico in kosilo, kuhali kavo, pomivali posodo, sestavljali nakit, kuhali sirupe, pekli piškote in kruh, risali ter tipkali, stiskali »všečke« na telefonih, se zabavali ter bili zelo veseli pomoči drugih učiteljev in staršev.

Kot vedno pri organizaciji takšnih dogodkov smo tudi na teh delavnicah dokazali, da so učenci željni ustvarjanja in druženja z učitelji, le prisluhniti jim moramo in jim dati priložnost.

Polni znanja, idej in dobre volje smo vikend zaključili z odštevanjem dni do našega dogodka, ki je sledil en teden po naših delavnicah – izveden je bil takoj naslednji petek.

Dogodek »Dam-Daš, se fino imaš«

Le en teden po zaključenih delavnicah je sledil dogodek »Dam-Daš, se fino imaš«, ki smo ga organizirali v petek v popoldanskem času na šolskem dvorišču.

Dejavnosti, material in načrti so bili pripravljeni, potreben je bil le še kak sestanek z učenci, udeleženci delavnic ter starši, ki so se priključili organizaciji dogodka.

Zelo smo hvaležni staršem, da so prevzeli finančni del ter na dogodek prinesli natisnjene QR kode, POS terminal ter ogromno steklenico za zbiranje kovancev. Učenci pa so poskrbeli za lične škatle za prostovoljne prispevke, ki so bile postavljene na vseh stojnicah in drugih vidnih točkah prireditve.

Tako so lahko obiskovalci na dogodku prispevali prostovoljne prispevke na več različnih načinov. Zbrana sredstva smo po koncu prireditve prešteli in jih z velikim veseljem namenili Šolskemu skladu. Z zbranimi sredstvi je šola nabavila opremo za šolske avle, ki učence kar vabi k druženju in načrtovanju prihodnjih ustvarjalnih dogodkov.

In kaj vse smo obiskovalcem ponudili?

Na prizorišču je bilo postavljeno veliko število stojnic (šolskih miz), ki smo jih udeleženci delavnic lično opremili, nanje postavili škatle za prostovoljne prispevke, lep plakat z naslovom stojnice, poskrbeli za naraven dekor stojnice in določili odgovorne učence na stojnici.

Nato so se stojnice začele polniti z različno ponudbo. Obiskovalci so se lahko posladkali na stojnicah s palačinkami, vafliji, jabolčnim zavitkom ter ostalimi sladkimi prigrizki. Ponudba je zajemala tudi domače zeliščne sirupe ter skutine namaze z zelišči.

Na ostalih stojnicah so obiskovalci lahko izmenjali oblačila, knjige, igrače in družabne igre. Obiskovalci so lahko stvari samo prinesli, zamenjali ali jih za simbolični prispevek vzeli in odnesli domov. Prav tako smo obiskovalcem nudili poslikavo obraza in popravilo koles, skirojev, rolik in ostalih podobnih prevoznih sredstev.

Na športnem igrišču se je zbrala mladina skupaj s starši in odigrala par iger z žogo, nekaj mladih glasbenikov nam je privoščilo krajši koncert, vsi pa smo veselo pohajkovali ob stojnicah, se okrasili z novim nakitom, si privoščili poslikavo obraza in se nastavliali pred ogledali ob pomerjanju novih oblačil.



In najbolj bistveno? Ob vsem tem so nove ideje kar švigale po prostoru. Zakaj kupujemo nove pustne kostume, zakaj se ne dobimo pred šolo na menjavi kostumov? Zakaj naši učenci ne izvajajo koncertnih vaj pred šolo? Zakaj ne bi še česa nabavili za boljše počutje učencev? Zakaj se ne bi kmalu spet tako dobili?

K prijetnemu vzdušju je pripomogla tudi šolska maskota, Zmajček Trma, ki nas je obiskal na dogodku.

Z idejami je bilo treba prekiniti, ko sta bila na vrsti pospravljanje prostora in štetje denarja. Tudi tukaj smo se združili učenci, starši in učitelji.

### Zaključek

Polni vtisov in dobre volje smo odkolesarili proti domu. Ja, tudi pri prevoznih sredstvih smo mislili na okolje in obiskovalce na prireditve povabili peš ali s kolesi.

Pa še nekaj vas verjetno zanima za konec: ja, res je nekaj stvari ostalo na stojnicah. Knjige in igre, ki so ostale, smo z veseljem razdelili po učilnicah naše šole, kjer so dobile nove lastnike – učence. Res je, da smo idejo in glavno organizacijo dogodka izvedli učitelji, vendar brez pripravljenosti učencev in velike požrtvovalnosti njihovih staršev takšni dogodki ne bi bili tako kvalitetni. Ni se težko lotiti takšne organizacije, če so učenci vaše šole ustvarjalni, vedoželjni, delovni, srčni in sodelovalni.

Učitelji pa že kujemo nove ideje in načrtujemo idejo podjetništva širiti tudi izven meja Slovenije ter jo v sklopu mednarodnega projekta Erasmus+ predstaviti tudi v tujini.